

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 11.Gf.40.086/2024/8.

A felperes:

felperes1

cím2.

A felperes képviselője:

Dr. Pálincás Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pálincás Csilla ügyvéd)

cím1

Az alperesek:

alperes1 I. rendű

cím4

alperes2 II. rendű

cím5

Az alperesek képviselője: Dr. Kéri-Dr. Hazai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hazai Kinga ügyvéd) az I-II. rendű alperes képviseletében cím3

A per tárgya: gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 11.G.41.800/2023/20-II.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 30.000 (Harmincezer) forint + áfa összegű másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára.

Tájékoztatja a felperest, hogy az illetékfizetési kötelezettség a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetésénél közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság nevét, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az I. rendű alperes a cég1 „felszámolás alatt” (a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője volt 2018. április 24. napjától, a II. rendű alperes az adós munkavállalójaként dolgozott. A Fővárosi Törvényszék a felszámolási ügyszám1 számú végzésével megállapította az adós fizetési képtelenségét. Az adós felszámolásának kezdő időpontja 2023. április 27. napja. A felperes 2023. május 24. napján küldte meg a kijelölt felszámolónak a hitelezői követelését, amelyet a felszámoló nyilvántartásba vett. A felszámolási eljárásban határidőn belül három hitelező nyújtott be hitelezői igénybejelentést, összesen 62.929.483 forint összegben. A felszámolási eljárás során a felszámoló írásban tájékoztatta az I. rendű alperest a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. §-ában foglalt kötelezettségeiről. Az I. rendű alperes a tájékoztatás következtében a társaság tevékenységzáró mérlegét összeállította és az közzétételre került, a könyvelési iratanyagot azonban nem adta át a felszámoló részére.

[2] A felperes keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az I. és II. rendű alperesek, mint az adós felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben volt vezetői a társaság fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően a vezetői feladataikat nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látták el, ezzel okozati összefüggésben magatartásukkal az adós vagyonában 62.929.483 forint összegű vagyonszőkenést idéztek elő, és az alperesek 29.718.000 forint összeg erejéig egyetemleges kötelezettséggel tartoznak az adós felszámolási eljárásban ki nem elégített követeléseikért.

Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az alperesek e minőségükben a megjelölt időszakban a vezetői feladataikat nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látták el, így a hitelezővel szemben fennálló, összesen 11.774.862 forint összegű hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, és az alperesek 11.774.862 forint összeg erejéig egyetemleges kötelezettséggel tartoznak az adós felszámolási eljárásában ki nem elégített követelésekért.

[3] A felperes előadta, hogy az I. rendű alperes az adós vezető tisztségviselője volt, míg a II. rendű alperes a munkavállalójaként dolgozott, az adós ügyvezetését ténylegesen ő látta el.

A felperes mint szállító és az adós mint megrendelő között 2018. május 1. napjától szállítási keretszerződés jött létre. A felperes a szerződés alapján fennálló vételártartozásról 2018. július 17. napjától 2019. november 1. napjáig terjedő esedékességgel 11.455.309 forint összegben számlákat állított ki, melyek ellenértékét az adós – bár a követelést elismerte – nem egyenlítette ki. A felszámoló felszólította a volt vezetőt a pénzeszköz átadására, valamint a követelést alátámasztó okiratok átadására. A felszámolás miatti tevékenységet záró egyszerűsített éves beszámoló szerint az adós a mérlegében forgóeszközként összesen 29.718.000 forint összegű pénzeszközt tartott nyilván. Ezzel azonban az adós nem tudott elszámolni, azt nem tudta a felszámoló részére átadni és arról információt szolgáltatni. Megállapíthatónak látta, hogy a felperesi utolsó számla lejáratának időpontját követő nappal (2019. november 2.) az adós már fizetéseképtelen volt, hiszen a likvid vagyonát meghaladták a tartozások (objektív feltétel), mely tényről a vezető tisztségviselőnek tudnia kellett a beszámoló elfogadása miatt (szubjektív feltétel). Hivatkozása szerint az I. rendű alperes nem teljesítette a felszámolóval szemben fennálló adatszolgáltatási, tájékoztatási, és iratátadási kötelezettségét. Mindezek alapján azt kellett bizonyítania, hogy a vezető tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Álláspontja szerint az alperesek közösen okoztak kárt, így felelősségük egyetemleges a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének utolsó mondata alapján.

[4] Az alperesek az elsődleges és a másodlagos kereset elutasítását kérték. Vitatták, hogy a II. rendű alperes az adós vezetője lett volna, hangsúlyozva, hogy munkaviszonyban állt az adóssal, munkaköre pontosan meghatározásra került. Állították, hogy 2019. évben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem állt fenn, ezt bizonyítja, hogy a felperes még három évig gazdasági kapcsolatban állt az adós társasággal, 67.000.000 forint összeget meghaladó rendeltetést teljesített, amelyeket az adós ki is fizetett. Véleményük szerint, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontjának megállapítása szakértői kérdés. Sérelmezték, hogy a felperes a keresetlevelében nem dolgozta ki részletesen, hogy mely konkrét vezető magatartás milyen konkrét vagyonsökkenéshez vezetett. Vitatták, hogy 62.929.483 forint összegű csökkenést idéztek volna elő az adós vagyonában.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az egyetemlegesen jogosult alpereseknek 76.200 forint perköltséget.

Kötelezte a felperest továbbá, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő hatvanadik napig fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú eljárási illetékbevételei számlájára 36.000 forint eljárási illetéket.

Határozatát a Cstv. jelen ügyben alkalmazandó, a 2017. évi XLIX. törvénnyel módosított, 2017. július 1-jétől hatályos szövegének 3. § (1) bekezdés e) pontjára, 27. § (2) bekezdésére, valamint 33/A. § (1), (2) és (5) bekezdésére alapította.

[6] Megállapította, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szereplő felelősségi tényállás egyes aletei a vezető tisztségviselő magatartásának eredménye alapján különböznek egymástól.

Rögzítette, hogy vagyonsökkenés alatt e szabály alkalmazása során az adós Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti vagyonának a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben bekövetkező csökkenését kell érteni. A Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerint pedig a Cstv. alkalmazásában a gazdálkodó szervezet vagyonának az minősül, amit a gazdálkodó szervezetre vonatkozó számviteli jogszabály befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít.

Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott felelősségi tényállás első fordulata a hitelezői követelések fedezetét jelentő aktív adósi vagyon védelmét kívánja biztosítani, illetve az e vagyon csökkenését eredményező, a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartást kívánja szankcionálni. A vagyonsökkenés fogalma tehát az adósnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet alatti aktív vagyonához kötődik.

[7] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés második fordulata alapján a vezető felelőssége akkor állapítható meg, ha magatartása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet alatti – adósi vagyon csökkenésén kívüli – más okból hiúsíthatja meg a hitelezői igények teljes mértékben történő kielégítését.

[8] A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésére történő felperesi hivatkozás tekintetében a törvényszék kifejtette, hogy az nem egy újabb, az (1) bekezdésben foglalttól elkülönülő, ahhoz képest további felelősségi tényállást tartalmaz, hanem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősségi tényállás egyes elemei vonatkozásában a bizonyítási teher megfordításáról rendelkezik. Rögzítette ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazhatóságára történő hivatkozás esetén is a felperesnek az általa felhívott tényállás elemei tekintetében tényelőadást kell tennie. Ennek megtörténte hiányában az alperesnek nincs módja a hitelezői érdekek figyelembevételét igazoló védekezést megtenni.

[9] A törvényszék a cégnyilvántartás adataival igazoltnak látta, hogy az I. rendű alperes a felszámolást megelőző három évben az adós ügyvezetője volt. Rámutatott ugyanakkor, hogy a II. rendű alperes tekintetében a felperes csupán hivatkozott arra, hogy árnyékvezetőként járt el az adós társaság vonatkozásában, azonban ezt az állítását semmivel sem igazolta. A csatolt munkaszerződés és az ott leírt munkakörök teljesítése nem minősül vezető tisztségviselői tevékenységnek, abból nem lehet következtetni arra, hogy az adós döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt volna. Az alperesi

vitatással szemben pedig a felperes nem igazolta, hogy a II. rendű alperes az adós társaság döntéseinek meghozatalában részt vett és arra döntő befolyással bírt, és erre a II. rendű alperes személyes meghallgatása során tett nyilatkozatából sem lehetett minden kétséget kizáróan következtetni. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a II. rendű alperes nem minősül árnyékvezetőnek, így a vele szembeni kereset ezekből sem alapos.

[10] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes által csatolt, a felszámoló által 2023. június 27-én készített "tájékoztató" elnevezésű okirat szerint – amelyből kitűnően a könyvelési iratanyag nem került átadásra, mint ahogy a tevékenységet lezáró mérlegben kimutatott pénzeszköz sem – a felperes igazolta az iratátadási kötelezettség nem megfelelő teljesítését. Ez pedig azzal jár, hogy az I. rendű alperesnek kellett a felelősség megállapítása során bizonyítania, hogy tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha igen, a vezetői feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[11] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2019. november 2. napjában – a ki nem fizetett számla esedékességének napjában – jelölte meg. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a kialakult joggyakorlat alapján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének feltételei nem azonosak az adós fizetéseképtelenségének megállapításához szükséges, a Cstv. 27. § (2) bekezdésében írt feltételekkel. Kifejtette, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós tartozásait likvid vagyon hiányában nem képes kifizetni

(objektív feltétel), és erről a tisztségviselő tudomást szerzett, vagy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie (szubjektív feltétel). A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet általában akkor következik be, amikor az adós esedékes tartozásainak összege meghaladja a társaság likvid vagy likviddó tehető vagyonát és ezt a helyzetet nem hárították el.

[12] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a társaság eleget tett a beszámolókészítési és közzétételi kötelezettségének, a 2022. évben a forgóeszközök mérleg szerinti értéke 188.683.000 forint, a rövid lejáratú kötelezettségek értéke pedig 101.334.000 forint volt. Ennek alapján megállapíthatónak látta, hogy a 2022. évben a rövid lejáratú kötelezettségek mértéke nem haladta meg a forgóeszközök mérleg szerinti értékét. Ebből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a mérleg fordulónapjára nem állapítható meg. A felperes által állított, 2019. november 2. napján fennálló fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjára vonatkozó mérlegadatokat alapján a törvényszék azt állapította meg, hogy 2019. évben 106.230.000 forint értékű forgóeszközt tartott nyilván az adós, a kötelezettségek tekintetében pedig 43.749.000 forint került feltüntetésre. Ezek az adatok – álláspontja szerint – szintén nem támasztják alá, hogy az adós 2019. évben fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna.

[13] Tekintettel arra, hogy a felperes a törvényhely mindkét fordulatra alapította keresetét, így a felperesnek mindkét fordulat tekintetében tényállítást kellett tennie és meg

kellett jelölnie azt a konkrét magatartást, amely a vagyonsökkenést okozta, továbbá annak összegét is, valamint a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulását okozó alperesi magatartást, mulasztást, illetve intézkedést. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes ennek ellenére keresetében vagyonsökkenést előidéző magatartást nem jelölt meg, míg a vagyonsökkenés összegeként a hitelezői igények összegét jelölte meg, miáltal a felperes a vagyonsökkenés összegét nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság ismételten hangsúlyozta, hogy vagyonsökkenés alatt az adós Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti vagyonának a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben bekövetkező csökkenését kell érteni, a Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerint pedig a gazdálkodó szervezet vagyonának az minősül, amit a gazdálkodó szervezetre vonatkozó számviteli jogszabály befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít. A törvényszék akként foglalt állást, hogy a felperes által hivatkozott tételek – az adós 3.000.000 forint jegyzett tőkéje, 85.739.000 forint eredménytartaléka, 13.867.000 forint adózott eredménye, valamint 108.194.000 forint kötelezettsége – vagyonnak nem tekinthetők, mivel a vonatkozó számviteli szabályok értelmében befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek nem minősülnek. Mindezek következtében a felperes nem igazolta, sőt nem is állította, hogy az adós vagyona csökkent volna.

[14] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak a másodlagos keresetet sem, tekintettel arra, hogy e tényállás kapcsán a felperes nem jelölte meg, hogy milyen összegű hitelezői követelés kielégítése hiúsulhat meg, milyen alperesi hitelezői érdek figyelmen kívül hagyó magatartás következtében. A törvényszék ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy az adós tevékenységzáró mérlege szerint a hitelezői igények 62.929.483 forint összegét meghaladó, 201.950.000 forint értékű eszközzel rendelkezett a felszámolás kezdő időpontjában. Ebből következően – többlet-tényállási elem állítása és bizonyítása hiányában – nem látta megállapíthatónak, hogy a hitelezői igények teljes mértékben való kielégítése megghiúsulhat. A felperesnek továbbá az adósi vagyon csökkenését, illetve a hitelezői igény teljes mértékben történő kielégítését más okból megghiúsító, aktív vagy mulasztásban megnyilvánuló passzív magatartás megjelölésén túl az okozati összefüggést is állítania és bizonyítania kell. Az elsőfokú bíróság azonban azt állapította meg, hogy a felperes nem tett ezzel kapcsolatban tényállítást sem.

[15] A felperes által hivatkozott bizonyítási szükséghelyzet fennálltát az elsőfokú bíróság nem látta fennállónak, mivel a felperes nem jelölte meg ezzel kapcsolatban, hogy mely tények tekintetében áll fenn a bizonyítási szükséghelyzet. A törvényszék mellőzte felszámoló biztos1 felszámolóbiztos tanúkénti meghallgatását, mert az a tény, hogy a II. rendű alperes milyen nyilatkozatot tett a tárgyi eszközök visszavásárlásával kapcsolatban, bizonyítottsága esetén sem eredményezett volna eltérő módon megállapított tényállást, így az szükségtelennek bizonyult.

[16] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes mindkét keresetét elutasította és a perköltségekről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján rendelkezett. A pervesztes felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1)

bekezdés v) pontja alapján kötelezte az állam javára a feljegyzett kereseti illeték megfizetésére a Pp. 102. § (1) bekezdése szerint.

[17] Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az elsődleges kereset szerinti döntés meghozatalát, másodlagosan az ítélet megváltoztatásával a felperes másodlagos keresetének történő helyt adást, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását, negyedlegesen az ítélet megváltoztatását és az eljárás végzéssel történő megszüntetését kérte. Igényt tartott a másodfokú perköltségére is, amelynek megfizetésére az alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni. Ennek összegét az IM rendelet 3. § (2) pontja alapján kérte megállapítani áfával növelten.

[18] Álláspontja szerint a törvényszék iratellenesen állapította meg, hogy a felperes nem tett tényállítást, illetve, hogy nem jelölte meg a vagyonsökkenést okozó konkrét magatartást, a vagyonsökkenés összegét, a hitelező követelésének teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulását okozó alperesi magatartást, mulasztást, illetve intézkedést. A 17. sorszámú jegyzőkönyvben a felperes tételesen megjelölte, hogy az adós társaság mely vagyonelemei nem lelhetők fel, és előadta, hogy azok jogellenesen kerültek ki az adós vagyonából, tekintettel arra, hogy a felszámolóbiztos tájékoztatása szerint e vagyonelemek nem lelhetők fel. Felperesként tehát valamennyi szükséges tényállítást megtett, ennél részletesebbet –tekintettel arra, hogy az alperesek semmilyen iratanyagot nem adtak át – a felperesnek nincs lehetősége megjelölnie. Éppen ezért hivatkozott a felperes a bizonyítási szükséghelyzetre. Ha a törvényszék a bizonyítási szükséghelyzet szabályai alapján kötelezte volna az alpereseket arra, hogy adják át az adós társaság valamennyi iratanyagát, akkor a felperes a szerződések és iratok alapján lett volna abban a helyzetben, hogy ténylegesen és szerződésenként megjelölje, hogy a vezető tisztségviselő mely magatartással mekkora összegben okozott vagyonkimentést. Az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható módon megsértette a Pp. 265. § (2) bekezdését, amikor nem hívta fel az alpereseket arra, hogy a bizonyítási szükséghelyzet szabályai alapján a vonatkozó időszakra küldjék meg a társaság teljes könyvelési anyagát, ezzel elzárva felperest a bizonyítástól.

[19] A felperes sérelmezte az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését is. Álláspontja szerint az sérti a Pp. 237. § (1)-(5) bekezdéseit. A törvényszék nem hívta fel a felperest arra, hogy tegyen új tényállításokat, mivel azok nem megfelelőek, így eljárása az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő. A felperes a fellebbezésében utalt a BDT2023. 4598 számú döntés IV. pontjára, amely – álláspontja szerint – egyértelműen kimondja, hogy az alpereseknek kellett volna tényállítást tennie, ezért az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése ez okból is sérti a Pp. 237. § (1)-(5) bekezdéseit.

[20] Az elsőfokú bíróság ítélete továbbá okszerűtlen és logikai ellentmondást tartalmaz a felperes fellebbezési álláspontja szerint. A törvényszék nem állapíthatta volna meg bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül, hogy az adós nem volt fizetésképtelen, ezért ítélete megalapozatlan és sérti a Pp. 346. § (5) bekezdését és 263. § (1) bekezdését is. Az elsőfokú bíróság ítélete egyúttal a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésébe is ütközik, mivel azt mondja ki, hogy

a felperesnek olyan tényállítást kell lennie, amely tényekről iratok hiányában nem rendelkezhet információval.

[21] A fentiekben túlmenően az elsőfokú bíróság megsértette az indokolási kötelezettség szabályait is a felperes fellebbezése szerint. Nem indokolta meg, hogy az I. rendű alperest miért nem hallgatta meg, illetve a NAV-ot miért, milyen okból nem kereste meg, ezáltal eljárása a Pp. 346. § (5) bekezdését sérti. Az I. rendű alperes személyes meghallgatásakor a felperes kérdéseket tehetett volna fel a bejegyzett volt vezető tisztségviselőnek a vagyontárgyokról, illetve azok sorsáról, amelytől az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül elzárta a felperest, bár elvárta a felperestől, hogy tényállításokat tegyen.

[22] A kifejtettkre tekintettel amennyiben az ítéltábla nem lát lehetőséget az elsőfokú ítélet megváltoztatására, úgy ez esetre az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértések miatt – különös tekintettel a téves anyagi pervezetésre – az elsőfokú eljárás megismétlésének van helye. A felperes a fellebbezésében az ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésében, valamint (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg.

[23] Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesnek az alperesek másodfokú perköltségében marasztalását kérték. Ez utóbbit az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján, áfával növelt összegben kérték megállapítani. Hivatkozásuk szerint az elsőfokú ítélet megalapozott, az megfelel a jogszabályoknak.

[24] Azt hangsúlyozták, hogy az alperesek az ellenkérelmükben kitértek a felperes keresetével kapcsolatos ellentmondásokra, mind a tényállás és a petírium közötti ellentmondások, mind pedig az egyes valódi tárgyi keresethalmazatot alkotó kereseti kérelmek között feszülő ellentétekre. Az ellenkérelem megfelelő időben a felperes rendelkezésére állt, így a perfelvételi nyilatkozatainak megtételében semmi sem akadályozta. Az alperesek kifejezett vitatása ellenére a felperes először elzárkózott a keresetváltoztatás elől, majd, bár a törvényszék figyelmeztette a felperest arra a Pp. 237. §-a alapján, hogy perfelvételi nyilatkozatai hiányosak, és valamennyi törvényi tényállási elemre tényállítást kell tennie, a felperes erre tett, a 17. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt tényállításai pusztán az adós mérlegadatainak felsorolásából, illetve abból álltak, hogy azokkal az alperes nem tud elszámolni, mely összegeknek rendelkezésre kellene állnia. Ez az előadás azonban túlzottan általános, a felperesnek konkrétan meg kellett volna jelölnie a vagyonsökkenést előidéző magatartást vagy mulasztást, ennek a felperes előadása nyilvánvalóan nem felelt meg.

[25] A felperes továbbá félreértelmezte a bizonyítási szükséghelyzet jogintézményét az alperesek ellenkérelme szerint. Annak ugyanis nincs köze a bizonyítási teher megfordulásához. A vagyonsökkenés mértéke vonatkozásában a felperes összesítette a hitelezői igényeket, ezzel szemben a 17. sorszámú jegyzőkönyvben több, mint 300.000.000 forint vagyonsökkenést állított. Így a kereseti kérelem és a tényállítás jelentős eltérést mutat,

mely ellentmondást a felperes nem oldott fel a keresetváltoztatással. A felperes továbbá nem a Pp. szerint terjesztette elő a bizonyítási szükséghelyzetre vonatkozó indítványát, annak feltételeit nem igazolta, és nem adta elő azt a tény, amit a bíróságnak valónak kellett volna elfogadnia.

[26] Az elsőfokú bíróság megfelelően járt el, több alkalommal nyújtott anyagi pervezetést, melynek keretében figyelmeztette a felperest, hogy valamennyi törvényi tényállási elemre tényállítást kell tennie. A 17. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt felhíváson túlmenően a 20. sorszámú jegyzőkönyvben is tájékoztatta a feleket, és lehetőséget biztosított a felperes számára, hogy keresetét megváltoztassa, illetve tényállításait megtegye.

[27] A II. rendű alperes vonatkozásában fel sem merülhet a Cstv. 31. §-a szerinti kötelezettségek elmulasztása az alperesek szerint, így esetében a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt – a bizonyítási terhet megfordító – szabály nem alkalmazható.

[28] Az elsőfokú bíróság továbbá helyesen állapította meg, hogy az adós 2019. évben nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, ezt a mérlegadatokon túlmenően egyéb adatok is alátámasztják. A felperes az első fizetési felszólítását csak 2016. szeptember 16. napján küldte meg az adósnak, továbbá maga is együttműködött az adóssal, a hátralék ellenére nagy értékben forgalmazott árut a részére, fogadta a befizetéseket. Az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, az megfelel a jogszabályoknak, erre tekintettel az alperesek annak helybenhagyását kérték.

[29] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 358. § (5) bekezdése szerint jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében bírálta felül.

[30] A fellebbezés nem alapos.

[31] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, a megfelelően felhívott és alkalmazott jogszabályok alapján helytálló döntést hozott, ítéletét valamennyi lényeges kérdésre kiterjedően részletesen megindokolta. Jogi indokait az ítéltábla teljes mértékben osztotta, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az elsőfokú ítélet helyes indokai közül az alábbiakat hangsúlyozza, illetve azokhoz a következőket fűzi.

[32] Mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy elsődlegesen a fellebbezés harmadlagos, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát vizsgálta, mert annak eredményessége esetén az ítélet érdemi felülbírálatára nem kerülhet sor. Ennek eredményeként nem osztotta a felperes álláspontját abban, hogy az elsőfokú eljárás során

olyan súlyos, a döntés érdemére is kiható eljárási szabálysértés történt volna, ami az elsőfokú eljárás megismétlését indokolná.

[33] Alaptalanul hiányolta a felperes az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését, azt állítva, hogy az sértette a Pp. 237. § (1)-(5) bekezdéseit, amikor a törvényszék nem hívta fel a felperest, hogy tegyen új tényállításokat, mivel az addig előadottak nem megfelelőek. Ezzel szemben az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása megfelelő volt, több alkalommal végzett anyagi pervezetést, melynek keretében figyelmeztette a felperest, hogy valamennyi törvényi tényállási elemre tényállítást kell tennie. A 17. sorszámú jegyzőkönyvből – annak 9. oldal 3. bekezdéséből – kitűnően a törvényszék tájékoztatta a felperest a Pp. 237. §-a alapján, hogy perfelvételi nyilatkozatai ellentmondóak, és erre vonatkozóan kérdést is intézett a felpereshez. Ezen túlmenően a 20. sorszámú jegyzőkönyvből kitűnően – annak 6. oldal 5. bekezdésében – az elsőfokú bíróság tájékoztatta a feleket arról is, hogy a perben a Cstv. 33/A. § első fordulata alapján a vagyonsökkenés mértékére, a második fordulat alapján pedig arra, hogy a vagyonsökkenésen kívüli egyéb okból a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat, a felperesnek kell tényállítást tennie és az állított tényeket bizonyítani, mivel ez a felperes bizonyítási érdeke. Ilyen tényállítás hiányában nem állt fenn bizonyítási szükséghelyzet sem, ezért az elsőfokú bíróság – a felperes fellebbezési álláspontjával szemben – nem sértette meg a Pp. 265. § (2) bekezdését, amikor nem hívta fel az alpereseket arra, hogy a bizonyítási szükséghelyzet szabályai alapján a vonatkozó időszakra küldjék meg a társaság teljes könyvelési anyagát.

[34] A másodfokú bíróság nem osztotta a felperes fellebbezését abban sem, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében megsértette az indokolási kötelezettség szabályait azzal, hogy nem indokolta meg, hogy az I. rendű alperest miért nem hallgatta meg, illetve a NAV-ot miért, milyen okból nem kereste meg. A Pp. 346. § (5) bekezdése szerint a jogi indokolásnak tartalmaznia kell az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. Az elsőfokú bíróság eljárása ennek megfelelt, ítélete [44] bekezdésében szerepelnek annak indokai, hogy a törvényszék miért mellőzte felszámoló biztos felszámolóbiztos tanúkénti meghallgatását, míg – ahogy arra helytállóan hivatkoztak az alperesek az ellenkérelmükben – az I. rendű alperes személyes meghallgatása nem képezi a bizonyítási eljárás részét, a NAV megkeresése pedig érdemben nem befolyásolta volna az elsőfokú bíróság döntését. Ezért annak ténye, hogy az elsőfokú ítélet esetlegesen nem tartalmaz e két utóbbi indítvány teljesítésének mellőzésére vonatkozó indokolást, az ügy érdemi eldöntésére nem hatott ki, így nem minősül olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, ami az elsőfokú eljárás megismétlését indokolná.

[35] A kifejtettek következtében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem látott okot, ezért azt érdemben bírálta felül. Az érdemi vizsgálat eredményeként az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozottnak találta az alábbiakban kifejtésre kerülő indokok alapján.

[36] A törvényszék nem iratellenesen állapította meg, hogy a felperes nem tett tényállítást, illetve, hogy nem jelölte meg a vagyonsökkenést okozó konkrét magatartást, a vagyonsökkenés összegét, a hitelező követelésének teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulását okozó alperesi magatartást, mulasztást, illetve intézkedést. Az ítéltábla itt az elsőfokú ítélet helyes indokaira utal vissza, amely szerint a felperesnek – tekintettel arra, hogy felperes a törvényhely mindkét fordulatra alapította keresetét – mindkét fordulat tekintetében tényállítást kellett tennie és meg kellett jelölnie azt a konkrét magatartást, amely a vagyonsökkenést okozta, továbbá annak összegét is, valamint a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulását okozó alperesi magatartást, mulasztást, illetve intézkedést. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes ennek ellenére keresetében vagyonsökkenést előidéző magatartást nem jelölt meg, míg a vagyonsökkenés összegeként a hitelezői igények összegét jelölte meg, tehát a felperes a vagyonsökkenés összegét nem bizonyította.

[37] Az ítéltábla a II. rendű alperes tekintetében azzal is egyetértett, hogy a felperes csupán hivatkozott arra, hogy árnyékvezetőként járt el az adós társaság vonatkozásában, azonban ezt az állítást nem bizonyította kétséget kizáró módon. A csatolt munkaszerződés és az ott leírt munkakörök teljesítése nem minősül vezető tisztségviselői tevékenységnek a másodfokú bíróság álláspontja szerint sem, abból nem lehet következtetni arra, hogy az adós döntéseinek meghozatalára a II. rendű alperes ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt volna. Mindezek alapján helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság akként, hogy a II. rendű alperes nem minősül árnyékvezetőnek, ezért a vele szembeni kereset már ez okból sem volt alapos.

[38] Az I. rendű alperessel szembeni kereset tekintetében a Fővárosi Ítéltábla egyrészt rámutat arra, hogy a hivatkozott BDT-ben (2023.4598) kifejtett álláspontból azzal ért egyet, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése nem felelősséget alapító tényállás, csupán a bizonyítási kötelezettséget fordítja át az alperesre. Ebből álláspontja szerint az következik, hogy amennyiben a törvényi tényállási elemek megvalósulnak, az I. rendű alperesnek kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[39] A felelősségi tényállások körében az egyik legfontosabb kérdés annak tisztázása, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete fennállt-e a felszámolás közzététele előtt, mert csak a fenyegető helyzet ideje alatt tanúsított vezetői magatartások alapozhatják meg a tisztségviselő felelősségét. Amennyiben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdés alkalmazandó, az alperesnek kell bizonyítania, hogy tisztségének ideje alatt az adós nem volt fenyegető helyzetben. Ennek bizonyítása érdekében hivatkozott jelen perben az I. rendű alperes a 2019-2021. üzleti év közzétett mérlegei, valamint a tevékenységzáró mérleg adataira.

[40] A törvényszék az ítéletében helyesen értékelte a mérlegadatokat és helytállón állapította meg, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet sem a 2019-es, sem a későbbi mérlegek fordulónapjára nem volt megállapítható. A társaság eleget tett a beszámolókészítési és közzétételi kötelezettségének, a 2022. évben a forgóeszközök mérleg szerinti értéke 188.683.000 forint, a rövid lejáratú kötelezettségek értéke pedig 101.334.000 forint volt. Ennek alapján helytálló az a következtetés, hogy 2022. évben a rövid lejáratú kötelezettségek mértéke nem haladta meg a forgóeszközök mérleg szerinti értékét, tehát az adós a vele szembeni követeléseket a likvid vagyonból rendezni tudta volna. Amennyiben pedig a felszámolás kezdő időpontja előtt az adós nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, a vezető felelősségének megállapítása fel sem merülhet, mert nincs olyan időintervallum, amelyben tanúsított vezetői magatartásnak ilyen következménye lehetne.

[41] A kifejtettek alapján mind az elsődleges, mind a másodlagos kereseti kérelmet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés megalapozott volt.

[42] A felperes negyedleges fellebbezési kérelme – ahogy erre helytállón utaltak az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben – nem teljesíthető a Pp. keretei között, erre vonatkozóan egyebekben jogszabályi hivatkozást sem terjesztett elő a felperes.

[43] A Pp. 370. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, ellenkérelemre azok korlátai közt gyakorolja, ilyen korlátnak minősül – egyebek között – a fellebbező fél által megjelölt anyagi és eljárási jogszabálysértést [a Pp. módosított 371. § (1) bekezdés d) pont].

[44] A másodfokú bíróság a fentiek alapján a felperes fellebbezésének korlátai között a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés c) pont szerinti felülbírálati jogkörében eljárva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezésben írt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért a Pp. 383. § (2) bekezdés értelmében – a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján visszautalva annak helyes indokaira – helybenhagyta.

[45] A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, míg a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján köteles megtéríteni az alperesek másodfokú eljárással felmerült költségeit. A másodfokú bíróság az alperesek ügyvédi munkadíjban felmerült perköltségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján, a 4/A. § (1) bekezdése szerint áfával növelten állapította meg.

[46] A felperes a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján köteles az államnak megfizetni a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt másodfokú eljárási illetéket. Az illeték megfizetésének módjáról szóló rendelkezés a 26/2022. (XII. 06.) IM rendelet 1. § (2) bekezdésével módosított, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett

illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet
3. § (2) bekezdésén alapul.

[47] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján a
fellebbező felperes kérelmére tartott tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2024. november 6.

Dr. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mózsik Tímea s.k.
Dr. Kovács Mária s.k.
előadó bíró
bíró